

Dr.sc. Ranko Mirić, vanredni profesor na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematički fakultet, naučne oblasti: „Regionalna geografija“ i „Turizam“, **predsjednik Komisije**;

Dr.sc. Amra Čaušević, vanredni profesor na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematički fakultet, naučna oblast: “Turizam”, **član**;

Dr.sc. Amra Banda, docent na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematički fakultet, naučne oblasti: “Turizam” i “Geoekologija”, - **član**.

VIJEĆU

UNIVERZITETA U SARAJEVU - PRIRODNO-MATEMATIČKOG FAKULTETA

PREDMET: IZVJEŠTAJ SA PRIJEDLOGOM ZA IZBOR NASTAVNIKA U ZVANJE DOCENT ZA OBLAST: “**TURIZAM**” NA ODSJEKU ZA GEOGRAFIJU UNIVERZITETA U SARAJEVU – PRIRODNO–MATEMATIČKOG FAKULTETA – 1 IZVRŠILAC U OBIMU 20% NASTAVNE NORME

Na osnovu člana 106. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, br.: 33/17, 35/20, 40/20 i 39/21), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, prijedloga Vijeća Odsjeka za geografiju od 22.12.2022.godine i Odluke Vijeća Univerziteta u Sarajevu – Prirodno - matematičkog fakulteta broj:01/06-3539/2-2022, sa elektronske 51. sjednice, održane 05.01.2023.godine, imenovani smo u Komisiju za pripremanje prijedloga za izbor NASTAVNIKA u zvanje DOCENT za oblast „**Turizam**“ na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta – 1 izvršilac u obimu 20% nastavne norme.

Komisija je dobila zadatak da na osnovu prijave kandidata na konkurs objavljenog u dnevnom listu „Dnevni avaz“, dana 21. 11. 2022. godine, na web-stranici Fakulteta i na web-stranici Univerziteta u Sarajevu, Izvoda iz Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo (Službene novine Kantona Sarajevo, broj: 33/17, 35/20, 40/20 i 39/21), Izvoda iz Statuta Univerziteta u Sarajevu i Podsjetnika za pisanje referata za izbor nastavnika i saradnika Univerziteta u Sarajevu, podnese Izvještaj sa prijedlogom Vijeću Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta, u roku koji ne može biti duži od 45 dana od isteka roka za podnošenje prijave na konkurs, odnosno najkasnije do 19.01.2023. godine.

Na osnovu uvida u dostavljenu dokumentaciju Komisija podnosi sljedeći:

IZVJEŠTAJ

Nakon pregleda dostavljene dokumentacije Komisija konstatuje da se na raspisani Konkurs objavljen 21. 11. 2022. godine u dnevnom listu „Dnevni avaz“, na web-stranici Fakulteta i web stranici Univerziteta u Sarajevu prijavila dr. Tena Božović, doktor nauka menadžmenta u turizmu kao jedini kandidat. Dr. Tena Božović se prijavila za izbor nastavnika u zvanje

docenta za oblast „Turizam“ na Univerzitetu u Sarajevu - Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za geografiju.

Komisija, na osnovu Potvrde broj: 02/01-3304/2-2022 od 12.12.2022. godine dostavljene od strane Komisije Fakulteta u sastavu: Jasmina Hasanbegović, dipl.iur sekretar Fakulteta, Dr. Samir Đug, redovni profesor i Jasmina Mujkić, dipl.iur, konstatuje da je dr. Tena Božović, blagovremeno, 29.11.2022.godine, dostavila urednu prijavu na Konkurs/Natječaj za radno mjesto NASTAVNIK u zvanje DOCENTA za oblast: “Turizam” na Univerzitetu u Sarajevu- Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za geografiju – 1 izvršilac u obimu 20% nastavne norme, objavljen 21.11.2022.godine u dnevnom listu „Dnevni avaz“ i na web-stranici Fakulteta i web stranici Univerziteta u Sarajevu.

Uz prijavu na konkurs kandidat dr.Tena Božović, doktor nauka menadžmenta u turizmu je priložila sljedeću dokumentaciju:

- Biografiju/životopis (u printanoj i elektronskoj formi na CD-u) ;
- ovjerenu kopiju diplome o završenom studiju za sticanje visoke stručne spreme - diplomirani menadžer turizma, na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo Kotor, Univerzitet Crne Gore;
- ovjerenu kopiju diplome o naučnom stepenu magistra turizma (Msc), stečenu na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo Kotor, Univerzitet Crne Gore sa potvrdom o ovjeri prijepisa i saplementom diplome;
- ovjerenu kopiju diplome o naučnom stepenu doktor nauka menadžmenta u turizmu, stečenu na Fakultetu za turizam Montenegro Tourism School, Univerziteta “Mediteran” u Podgorici, Republika Crna Gora, sa potvrdom o ovjeri prijepisa i saplementom diplome;
- Dokaz o originalnom stručnom uspjehu, kao što je projekt, patent ili originalni metod;
- Dokaze o učešću u naučnim skupovima;
- Dokazi o studijskim boravcima i saradnji sa relevantnim institucijama;
- Potvrdu da je postupak priznavanja visokoškolske kvalifikacije Doktor nauka (PhD) menadžmenta u turizmu u toku;
- Izvod iz matične knjige rođenih;
- Uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine;
- Bibliografiju;
- kopirane naučne radove navedene u bibliografiji;
- elektronsku verziju biografije, bibliografije i prijave.

1. OPĆI BIOGRAFSKI PODACI

- Tena Božović je rođena 06. 07. 1982. godine u Tuzli;
- Doktorsku disertaciju „Marketinški konzorcijumi malih hotela u funkciji unapređenja hotelijerstva Crne Gore“ uspješno je odbranila 2019. godine Fakultetu za turizam, Univerzitet “Mediteran” u Podgorici, Republika Crna Gora, i time stekla naučni stepen doktora nauka iz oblasti menadžmenta u turizmu;

- Postdiplomske studije na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo Kotor, Univerzitet Crne Gore, kandidatkinja je okončala 2012. godine odbranom magistarskog rada “Strategijski pristup razvoju kruzing turizma na crnogorskom primorju” i stekla naučni stepen magistar turizma;
- Prvi ciklus studija na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo Kotor, Univerzitet Crne Gore kandidatkinja je završila 2006. godine odbranom diplomskog rada time stekla diplomu o stečenoj akademskoj tituli i stručnom zvanju diplomirani menadžer turizma;
- Srednju školu (gimnazija) je završila 2000. godine u Kotoru (Republika Crna Gora);
- Osnovnu školu „Njegoš“ je završila 1996. godine u Kotoru (Republika Crna Gora);
- Od 2022. godine je član Odbora direktora u A.D. „Crnogorska plovidba“ – Kotor, Republika Crna Gora;
- Od 2017. godine zaposlena je u A.D. „Luka Kotor“ na poziciji zamjenika Izvršnog direktora, Republika Crna Gora;
- U periodu 2013. – 2017. godine zaposlena u stalnom radnom odnosu kao viši asistent - saradnik doktorant, na HEC Fakultetu za internacionalni menadžment u hotelijerstvu, Miločer, Republika Crna Gora;
- U periodu 2007. – 2008. godina zaposlena u hotelu „Rendez-vous“ Kotor, Republika Crna Gora, na poziciji marketing menadžer;
- U periodu 2002. – 2004. godina zaposlena u hotelu „Vardar“ Kotor, Republika Crna Gora, na poziciji ekonomista u trening centru Fakulteta za turizam i hotelijerstvo;
- Kandidatkinja Tena Božović navodi da govori engleski jezik;
- Kandidatkinja Tena Božović u biografiji navodi poznavanje rada na računaru (MS Office – Word, Excel, PowerPoint) (*nije certificirano*);
- Dr.sc. Tena Božović je državljanka Bosne i Hercegovine;
- Dr. sc. Tena Božović je učestvovala u radu međunarodnih skupova i konferencija;
- Dr. sc. Tena Božović je učestvovala na dva naučno-istraživačka projekta i istraživanja (*dostavljene potvrde*);

1.1 NAPREDOVANJE U OBRAZOVANJU I STRUČNO USAVRŠAVANJE

- 2019. godine: Odbranjena doktorska disertacija: „Marketinški konzocijumi malih hotela u funkciji unapređenja hotelijerstva Crne Gore“. Sticanje stepena doktora nauka

menadžmenta u turizmu. Univerzitet Mediteran, Fakultet za turizam – MTS, Podgorica, Republika Crna Gora;

- 2014-2019. godina: Doktorske studije, Univerzitet Mediteran, Fakultet za turizam – MTS, Podgorica, Republika Crna Gora;
- 2012. godina: Magistrirala na temu “Strategijski pristup razvoju kruzing turizma na crnogorskom primorju” i stekla naučni stepen magistar turizma. Univerzitet Crne Gore, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Kotor;
- 2010-2012. godina: Postdiplomske studije, Univerzitet Crne Gore, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Kotor, i stekla zvanje zvanje magistar turizma;
- 2006. godina: Diplomirala na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo Kotor, Univerzitet Crne Gore i stekla diplomu o stečenoj akademskoj tituli i stručnom zvanju diplomirani menadžer turizma;
- 2002-2006.godina: Dodiplomske studije na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo Kotor, Univerzitet Crne Gore.

1.2. KRETANJE U SLUŽBI

- U periodu 2013. – 2017. godine zaposlena u stalnom radnom odnosu kao viši asistent - saradnik doktorant, na HEC Fakultetu za internacionalni menadžment u hotelijerstvu, Miločer, Republika Crna Gora na sljedećim predmetima:
Osnove turizma i hotelijerstva, Osnove marketinga u turizmu i hotelijerstvu, Menadžment održivog razvoja, Osnove menadžementa u hotelijerstvu, Računovodstvo;
- U periodu 2013. – 2017. godine u svojstvu predavača izvodila je nastavu za Anngonquin College iz Kanade (HEC Fakultet za internacionalni menadžment u hotelijerstvu je licenciran za realizaciju njihovih studijskih programa) na sljedećim predmetima: Dimensions of Tourism, Hospitality Marketing I, II, Volunterism in Society, Tourism Managament; (dostavljena potvrda matičnog fakulteta br. 265/2022 od 15.11. 2022.)

2. NAUČNI I STRUČNI RAD KANDIDATA

2 A. Naučni radovi objavljeni u časopisima i publikacijama koje prate relevantnu međunarodnu bazu podataka

1. Lutovac, M., **Perović, T.** (2016). "The concept and importance of the hotel industry in Montenegro", International Research Journal, Iss. 11/12, 2016; ISSN 2227-6017 (online), ISSN 2303-9868 (print), DOI: 10.18454/IRJ.2227-6017 ПИ № ФС 77 - 51217

2. **Perović, T.** (2011). Strategy of Cruising Tourism Development in the Montenegrin Coastal Region. Selective Tourism Journal, Issue 6, 2011, UDK 338.48-52:791.1(497.16), ISSN 1800-6620.

Analiza naučnoistraživačkih radova:

1. Lutovac, M., **Perović, T.** (2016). The concept and importance of the hotel industry in Montenegro", International Research Journal, Iss. 11/12, 2016; ISSN 2227-6017 (online), ISSN 2303-9868 (print), DOI: 10.18454/IRJ.2227-6017 ПИ № ФС 77 - 51217

Kratak opis rada: U ovom radu autori analiziraju kroz niz kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja turističkog sektora Crne Gore značajnu prisutnost na tržištu visokokvalitetne infrastrukture i dobrih poslovnih rezultata, ali i istaknutu potrebu za novim konceptualnim rješenjima kada je u pitanju podizanje konkurentnosti i održavanje trendova pozitivnih rezultata.

Neke problematične sfere poput niske kategorizacije rasta kapaciteta ili pogrešne raspodjele komplementarnog i individualnog smještaja su slabosti koje treba rješavati strateški novim politikama usmjerenim na njihovo suzbijanje i modifikovanja u pozitivnom smjeru. Posljednjih godina, kao jedna od najatraktivnijih destinacija za turiste iz cijeloga svijeta, Crna Gora konkuriše na turističkom tržištu, što ukazuje na brojne razvojne mogućnosti koje bi mogle poboljšati njen plasman u kvalitativnom i kvantitativnom smislu. Analizom strukture smještajnih kapaciteta vidljivo je da zastupljenost malih i srednjih hotela svojom ponudom, resursima i menadžmentom nije pravi način za uspješno i samostalno natjecanje na međunarodnom tržištu. Također, najveći dio je kompleks koji je sukcesija bivšeg državnog sistema te su stoga neadekvatna infrastrukturna i sadržajna rješenja koja su nužna na današnjem turističkom tržištu.

Analizom trenutne ponude smještaja koje Crna Gora ima, neophodne su strateške pripreme u smjeru ponude koja odgovara navikama i očekivanjima suvremenog turista, te je nužno identificirati potencijalna područja u kojima bi se trebale provesti promjene.

Autori smatraju da se fokus treba usmjeriti na etabliranje odgovarajućeg upravljačkog kapaciteta i kadrovsku strukturu s kompetencijama, kao prestrukturiranje trenutnog nivoa distribucije i marketinških aktivnosti unutar turističkog sektora Crne Gore.

2. **Perović, T.** (2011). Strategy of Cruising Tourism Development in the Montenegrin Coastal Region”, Selective Tourism Journal, Issue 6, 2011, UDK 338.48-52:791.1(497.16), ISSN 1800-6620.

Kratak opis rada: Ovaj rad se bavi problematikom dostignutog stepena razvoja i intenziteta uticaja kruzing turizma na razvoj Crne Gore kao turističke destinacije. Cilj ovog istraživanja je utvrditi osnovne karakteristike kruzing turizma i predložiti optimalna rješenja za njihov dalji razvoj u Crnogorskom primorju. Autorica u pripremi polazi od metode odabira reprezentativnog uzorka kruzing brodova u Crnoj Gori, u kombinaciji sa desk istraživanjima, odnosno korištenja sekundarnih stranih i domaćih izvora. Također su za obradu prikupljenih podataka korištene odgovarajuće matematičko-statističke metode.

Crna Gora nedovoljno valorizira svoju prirodnu resursnu osnovu za razvoj kruzing turizma. Razvoj se temelji na tome da nekoliko turoperatora potiče atraktivnost takve ponude. Krstarenja moraju postati jedna od vodećih ponuda crnogorskog turizma po kojoj će regija postati prepoznatljiva na europskom turističkom tržištu. Crnogorski turistički brend ne smije biti vezan samo za ljepotu mora i prirode, već i za njihovu valorizaciju i upoznavanje kroz krstarenje. Osnovni preduvjet za razvoj kruzinga je da sazrije svijest o važnosti i isplativosti te vrste selektivne ponude. Razvoj treba temeljiti na dobro osmišljenoj strategiji razvoja, a ne prepustiti se aktivnostima par turoperatora. Treba prepoznati pozitivne učinke na ukupni razvoj zemlje. Cruising turizam može privući novi tržišni segment, bogatiju klijentelu koja ujedno može biti izvrsna promocija destinacije. Uočeni su određeni problemi koji se ne smiju zanemariti, posebice ako se želi aktivnije razvijati kruzing turizam: prenapučenost s kojom se tijekom sezone susreće većina građana u destinaciji, polarizacija stavova kada je riječ o utjecaju turizma na lokalno kvaliteta življenja u zajednici, kao i težnja da se ograniči broj kruzera u ljetnoj sezoni. Oni predstavljaju rani znak upozorenja gradskoj upravi i turističkom sustavu grada Kotora, kao i svim destinacijama koje se u budućnosti namjeravaju uključiti u ove turističke tokove. Rješenja treba tražiti u upravljanju sustavom, kontinuiranom praćenju, pravodobnom informiranju, u svrhu sprječavanja negativnih učinaka u gospodarskom ili socijalnom smislu.

2 B. Naučni radovi iz naučne oblasti “Turizam” objavljeni u domaćim časopisima i publikacijama

Božović, T. (2017). Analiza indikatora opšteg i kooperativnog poslovanja malih hotela u Crnoj Gori. Naučno-stručni časopis za društvene i prirodne nauke, "SVAROG", Nezavisni univerzitet Banja Luka (NUBL), Banja Luka, ISSN 1986-8588

Božović, T. (2016). "Alternative razvoja hotelijerstva u Crnoj Gori", časopis "Aktuelnosti" br 33/2016, Banja Luka College, str. 71-78, UDK 338.48:640.4(497.16), ISSN 0354-9852, DOI 10.7251/AKT3215001T

Božović, T. (2015). "Poslovno umrežavanje kao faktor razvoja malih hotela u Crnoj Gori" Naučno-stručni časopis za društvene i prirodne nauke, "SVAROG", Nezavisni univerzitet Banja Luka (NUBL), Banja Luka, ISSN 1986-8588

Perović, T., Popović, M. (2015). The influence of modern tourism trends on socio-cultural development of a destination / Uticaj savremenih turističkih kretanja na socio-kulturni razvoj destinacije", Journal Actualities / časopis "Aktuelnosti" br 32/2015, Banja Luka College, str. 88-101, UDK 338.48:640.4(497.16), ISSN 0354-9852 DOI 10.7251/AKT3215004P

Popović, M., **Perović, T.** (2014). Turistička valorizacija Starog grada Kotora", Časopis za nauku, istraživanje i razvoj, Internacionalni Univerzitet Brčko, NIR III broj 6, UDK 338.482(497.1 Kotor). ISSN 2233-1603, COBISS.BH-ID19756294.

Analiza naučnih radova:

Božović, T. (2017). Analiza indikatora opšteg i kooperativnog poslovanja malih hotela u Crnoj Gori. Naučno-stručni časopis za društvene i prirodne nauke "SVAROG", Nezavisni univerzitet Banja Luka (NUBL), Banja Luka, ISSN 1986-8588

Kratak opis rada: Na savremenom turističkom tržištu fenomen malog hotelijerstva ima dominantan udio. Ovaj segment turističke infrastrukture svojim specifičnim karakteristikama poslovanja može odgovoriti na zahtjeve moderene turističke klijentele, a kroz kooperativne mehanizme i doprinjeti eliminisanju brojnih nedostataka poslovanja i podizanja nova konkurentnosti destinacije. To ih čini ujedno i najprihvatljivijim strateškim modelom poslovanja naročitoj destinaciji kao što je Crna Gora. U metodološkom aspektu, provedeno je empirijsko istraživanje na uzorku od 52 mala hotela kroz niz indikatora koji su ukazali na visoki potencijal integracionih procesa u aspektu kooperativnog poslovanja. Neki od pozitivnih trendova su predstavljeni prepoznavanjem modela umrežavanja u formi konzorcijuma i strateških udruženja u okruženju te brojnost i visoka kategorizacija malih hotela u Crnoj Gori. Negativni aspekti do kojih se došlo u istraživanju su trenutna zatvorenost prema inovacijama i nepostojanje vizije o dugoročnom razvoju, što je prema autorici posljedica niskog stepena edukacije. Zaključak je da je kroz umreženi sistem lokalne i nacionalne organizacije treninga, seminara i projekata neminovno, u uslovima visoke konkurentnosti, pribjeći akceptiranju novih funkcionalnih modela upravljanja koji su se već pozitivno afirmisali na vodećim svjetskim turističkim tržištima.

Perović, T. (2016). "Alternative razvoja hotelijerstva u Crnoj Gori", časopis "Aktuelnosti" br. 33/2016, Banja Luka College, str. 71-78, UDK 338.48:640.4(497.16), ISSN 0354-9852, DOI 10.7251/AKT3215001T

Kratak opis rada: U ovom radu se razmatraju potencijali i mogućnosti alternativnih oblika razvoja hotelijerstva u Crnoj Gori koja predstavlja razvijeno i perspektivno turističko odredište sa afinitetom održanja i širenja na turističkom tržištu, ističući potrebu za

unapređenjem turističkog proizvoda. Inovacije i osvježanje turističke ponude prije svega treba sprovesti u receptivnim kapacitetima, konkretno hotelskim objektima koji su baza turističke suprastrukture. Vođena trendovima na sličnim lokalitetima u mikro i makro okruženju, dobre primjere iz prakse koji se mogu veoma jednostavno implikovati na domicilnom prostoru, pronalazi u sve više prisutnom segmentu malog hotelijerstva koji se bazira na kreiranju marketing konzorcijuma, kao udruženja sa najvećim benefitima za hotele i destinaciju uopšte. Posmatrajući trenutno stanje hotelske industrije u kome je sezonalnost toliko dominantna i ključan faktor koji manipulira poslovnim rezultatom svakog hotelskog preduzeća, marketing konzorcijum se postavlja kao alternativa vrijedna pažnje i detaljnog razmatranja. Ona je šansa da mali hoteli uvećaju postojeće resurse kao i da mnogo efikasnije koriste iste. Autorica u zaključku ističe da homogeni resursi nisu karta za konkurentsku prednost na tržištu, pa je upravo iz tog razloga infiltriranje u veću organizacionu strukturu jedinstvena prilika za uspješnu realizaciju postavljenih ciljeva. Upravo kvalitet, dobra organizacija, brend i reputacija, kao i fizičke kompetencije koje se mogu naći u okviru hotelskog konzorcijuma stvaraju tržišnu prednost i garantuju dobre rezultate.

Božović, T. (2015). Poslovno umrežavanje kao faktor razvoja malih hotela u Crnoj Gori. Naučno-stručni časopis za društvene i prirodne nauke, "SVAROG", br.11. Nezavisni univerzitet Banja Luka (NUBL), Banja Luka, ISSN 1986-8588. UDK 339.9:658.003.12 DOI 10.7251/SVR15111997P

Kratak opis rada: U ovom radu se razmatraju mogući načini unapređenja poslovanja hotelskih kompleksa u kooperativnom aspektu, sa fokusom na male hotele locirane na primorju kroz poslovno umrežavanje. Metodološko istraživanje je provedeno na uzorku od 40 ispitanika, kroz anketni upitnik pri čemu je za utvrđivanje stavova korištena diskretna Likartova skala sudova sa pet stepeni intenziteta.

Prema analizi provedenih istraživanja, autorica u zaključku elaborira niz trendova koji ukazuju na zatvorenost poslovanja i indiferentnost kada su u pitanju ugovorne forme sa drugim kompanijama, kojim se potvrđuje stav da mali hoteli još uvijek ne prepoznaju značaj kooperativnosti u pravom smislu. To potkrepljuje činjenicom da od četiri najčešće, čak tri spadaju u domen *front –stage* aktivnosti, što potvrđuje da se trenutno radi o postojanju samo vertikalne povezanosti sa turističkim agencijama i dobavljačima. Još uvijek ne postoji poslovna kooperativnost u pravom smislu.

Perović, T., Popović, M. (2015). The influence of modern tourism trends on socio-cultural development of a destination / Uticaj savremenih turističkih kretanja na socio-kulturni razvoj destinacije", Journal Actualities / časopis "Aktuelnosti" br 32/2015, Banja Luka College, str. 88-101, UDK 338.48:640.4(497.16), ISSN 0354-9852 DOI 10.7251/AKT3215004P

Kratak opis rada: Predmet istraživanja u ovom radu je determinacija faktora koje turizam u svojim progresivnim razvojnim etapama i granama stvara na jedno turističko mjesto. Akcenat je stavljen na sociokulturni razvoj zajednice pod izmjenjenim uslovima potražnje i pritiskom naglo uvećanog tržišta. Cilj je istaći u kolikoj mjeri je turistički proizvod jedne geografski male destinacije, pod pritiskom "agresivnog" razvoja savremenih turističkih kretanja, izložen brojnim izazovima po pitanju očuvanja kulturnog i društvenog identiteta. Svaka turistička

destinacija se mijenja pod uticajem turizma. U kom stepenu, tj. kojim intenzitetom će se to sve reflektovati na ekonomski, sociološki, kulturni ili pak ekološki profil određenog lokaliteta uslovljeno je i vrstom turističkih kretanja koja su prisutna. Komercijalizacija lokalne kulture, standardizacija usluga, prilagodavanje željama „modernog“ turista, ekonomske nejednakosti i iritacije prouzrokovane turističkim ponašanjem, samo su neka od otvorenih pitanja kojima treba posvetiti veću pažnju. Svaki razvoj treba da bude koncipiran na temeljima održivosti i strateški isplaniran uzimajući u obzir da li da se orijentiše na masovni turizam ili turistička kretanja ograničenog obima, koji tip turizma da se promoviše da bi destinacija zajedno sa svojim stanovništvom imala najveće koristi.

Popović, M., Perović, T. (2014). Turistička valorizacija Starog grada Kotora”, Časopis za nauku, istraživanje i razvoj, Internacionalni Univerzitet Brčko, NIR III broj 6, UDK 338.482(497.1 Kotor). ISSN 2233-1603, COBISS.BH-ID19756294.

Kratak opis rada: U radu se elaborira postojeće, trenutno stanje turističke privrede u Kotoru, sa posebnim akcentom na mjere koje je potrebno sprovesti u cilju poboljšanja turističke ponude, kao i targetiranje novih segmenata potrošača na turističkom tržištu. Potencijali razvoja Crne Gore kao turističke destinacije bazirani su na prepoznavanju i valorizaciji atraktivnih reursa koje čini većina primorskih gradova. U tom pogledu posebno se diferencira grad Kotor. Osvrtom na njegov razvoj i značaj, kulturna baština se ističe kao dominantna komponenta turističke ponude i perspektivna osnova za progresivni evolutivni tok turističkih kretanja na ovom području. Cilj rada je ukazati na potrebu ne samo održanja stanja turističkog proizvoda ove izuzetne lokacije na vrlo turbulentnom tržištu, već pružiti novu percepciju i motivaciju potrošaču uz pomoć inoviranog proizvoda, baziranog na kulturno-istorijskom nasljeđu, tradiciji, folkloru i svim ostalim kulturnim i društvenim vrijednostima. Analizom koja je sprovedena po Hillary du Cross metodu istraživanja izvršena je evaluacija turističkih privlačnosti grada, na osnovu koje su markirane pozitivne strane, kao i slabosti koje je potrebno na vrijeme otkloniti.

C/ NAUČNO- ISTRAŽIVAČKI I STRUČNI PROJEKTI

Dr. sc. Tena Božović je učestvovala u dva međunarodna naučno-istraživačka projekta:

1. Erasmus + project “Fostering Internationalization at Montenegrin HEIs through Efficient Strategic Planning” . Projekat finansiran od strane Evropske komisije.

Period realizacije: 2019.godina

pozicija u projektu: ekspert za oblast turizma, predavač u sklopu realizacije programa cjeloživotnog učenja – ljetne škole “Održivi razvoj jahting i kruzing industrija”

(dostavljena potvrda od strane Univerziteta Crne Gore, br. 01/04 -570/10)

2. Distance Learning System na HEC Fakultetu za internacionalni menadžment u turizmu i hotelijerstvu, Miločer, Republika Crna Gora;

Period realizacije: 2013.godina

Pozicija u projektu: predavač u sklopu realizacije programa
(dostavljena potvrda od strane HEC Fakulteta, br. 265/22)

D/ UČEŠĆE NA MEĐUNARODNIM I DOMAĆIM NAUČNIM KONGRESIMA I SKUPOVIMA

Dr. sc. Tena Božović je učestvovala u radu slijedećih naučnih kongresa i skupova:

1. Novembar 2018. godine: "Festival turizma i strategije", strateško upravljanje u kruzingu turizmu. Dubrovnik, Republika Hrvatska.
2. Jul 2016. godine: International Conference "Economy, Law and the State Administration", ELaSA, Tivat, Republika Crna Gora
(*necertificirano*)

F/ NASTAVNO-PEDAGOŠKI RAD

- Dr.sc. Tena Božović je kao viši asistent - saradnik doktorant u periodu 2013. – 2017. godine, na HEC Fakultetu za internacionalni menadžment u hotelijerstvu, Miločer, Republika Crna Gora realizirala nastavni proces na sljedećim predmetima: Osnove turizma i hotelijerstva, Osnove marketinga u turizmu i hotelijerstvu, Menadžment održivog razvoja, Osnove menadžementa u hotelijerstvu, Računovodstvo;
- U periodu 2013. – 2017. godine u svojstvu predavača izvodila je nastavu za Anngonquin College iz Kanade (HEC Fakultet za internacionalni menadžment u hotelijerstvu je licenciran za realizaciju njihovih studijskih programa) na sljedećim predmetima: Dimensions of Tourism, Hospitality Marketing I, II, Volunterism in Society, Tourism Managament;

(dostavljena potvrda matičnog fakulteta br. 265/2022 od 15.11. 2022.)

- Dr.sc. Tena Božović je održala gostujuća predavanja na Odsjeku za geografiju Univeziteta u Sarajevu Prirodno-matematičkog fakulteta putem online aplikacije Microsoft teams i to:
  1. 07. 05. 2021. godine: „Sprječavanje degradacije i sanacija turizmom ugroženih destinacija; održivi turizam – kooperacija lokalne zajednice i turizma, održavanje infrastrukture – studija slučaja Crna Gora” i
  2. 28. 05. 2021. godine: „ Značaj planiranja u turizmu-noseći kapaciteti”.

(dostavljena potvrda matičnog fakulteta br. 01/01-1438/2-2021 od 26.06. 2021.)

H/ SARADNJA SA INSTITUCIJAMA RELEVANTNIM ZA STRUČNU I NAUČNU OBLAST

Dr. sc. Tena Božović je ostvarila funkcionalnu saradnju sa brojnim institucijama iz naučne oblasti turizam. U biografiji navodi da je:

- realizirala saradnju sa Anngonquin College iz Kanade (Offshore Program Delivery in Partnership with Academic Partners) kroz nastavni proces u periodu 2013/2017. godina;
- realizirala saradnju sa HEC Fakultetom za internacionalni menadžment u hotelijerstvu, Miločer, Republika Crna Gora, kroz nastavni proces u periodu 2013/2017. godina;
- U periodu 2007. – 2008. godina realizirala poslove marketing menadžera u hotelu „Rendez-vous“ Kotor, Republika Crna Gora;
- U periodu 2002. – 2004. godina realizirala poslove ekonomiste u trening centru Fakulteta za turizam i hotelijerstvo u hotelu „Vardar“ Kotor, Republika Crna Gora;
- realizirala suradnju sa Odsjekom za geografiju Univeziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta kao gostujući predavač u akademskoj 2021/2022. godini za studente smjera Turizam i zaštita životne sredine.
- realizirala suradnju sa Univerzitetom Crne Gore kroz Erasmus + project “Fostering Internationalization at Montenegrin HEIs through Efficient Strategic Planning”.

3. ZAKLJUČAK

Nakon pregleda dostavljene dokumentacije, te analize dosadašnjeg naučno-istraživačkog, nastavno-pedagoškog i stručnog angažmana kandidatkinje, te analize naučnih i stručnih radova, naučno-istraživačkih projekata i ostalih aktivnosti, Komisija zaključuje sljedeće:

Kandidatkinja dr.sc. Tena Božović:

- posjeduje diplomu visokog obrazovanja i stečenoj akademskoj tituli i stručnom zvanju diplomirani menadžer turizma na I ciklusu studija na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo Kotor, Univerzitet Crne Gore
- posjeduje diplomu postdiplomskih magistarskih akademskih studija II ciklusa studija stečenu na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo Kotor, Univerzitet Crne Gore - naučni stepenu magistra Turizma (Msc);

- posjeduje diplomu o naučnom stepenu doktor nauka menadžmenta u turizmu, stečenu na Fakultetu za turizam Montenegro Tourism School, Univerziteta "Mediteran" u Podgorici, Republika Crna Gora, sa potvrdom o ovjeri prijepisa i sašplementom diplome;
- stekla je pedagoško iskustvo kroz nastavnu aktivnost kao viši asistent - saradnik doktorant u periodu 2013. – 2017. godine, na HEC Fakultetu za internacionalni menadžment u hotelijerstvu, Miločer, Republika Crna Gora;
- realizirala je nastavu na inostranom fakultetu u periodu 2013 - 2017. godine - Anngonquin College Canada - Offshore Program Delivery in Partnership with Academic Partners;
- samostalno ili u koautorstvu je objavila ukupno 7 naučnih radova iz uže naučne oblasti "Turizam" u relevantnim naučnim publikacijama (domaćim i stranim časopisima);
- od ukupnog broja priloženih radova, u međunarodnim časopisima i publikacijama je objavila ukupno 2 rada iz uže naučne oblasti Turizam. U domaćim časopisima i publikacijama objavila je 5 radova iz uže naučne oblasti Turizam;
- učestvovala je 2 međunarodna naučno-istraživačka projekta;
- poznaje jedan svjetski jezik – engleski i realizirala je nastavu na inostranom partnerskom fakultetu (Anngonquin College iz Kanade-Offshore Program Delivery in Partnership with Academic Partners), te posjeduje informatičke vještine;
- ispunjava sve opće uvjete za izbor određene prema konkursu/natječaju na radno mjesto NASTAVNIK u zvanje DOCENT za oblast „**Turizam**“ na Odsjeku za geografiju Univerziteta u Sarajevu - Prirodno-matematičkog fakulteta – 1 izvršilac u obimu 20% nastavne norme objavljenom 21. 11. 2022. godine, te ih pokazanim naučno-stručnim opusom nadilazi;
- u potpunosti ispunjava sve uvjete propisane članom 96. stav (d) Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 33/17) i članom 194. stav (1-d) Statuta Univerziteta u Sarajevu za izbor u zvanje DOCENTA za oblast: „**TURIZAM**“, na Univerzitetu u Sarajevu - Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za geografiju.

4. PRIJEDLOG

Na osnovu svestrane analize dostavljenog materijala traženog konkursom koji je Komisija imala na uvid, i uvažavajući zakonske propise koji regulišu ovu oblast, Komisija konstatuje da dr. sc. Tena Božović, ispunjava sve Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo (Službene novine Kantona Sarajevo, broj: 33/17) i Statutom Univerziteta u Sarajevu, propisane uvjete za izbor u nastavno-naučno zvanje

DOCENT za naučnu oblast „TURIZAM“ na Univerzitetu u Sarajevu-Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za geografiju - 1 izvršilac u obimu 20% nastavne norme.

Komisija sa zadovoljstvom predlaže Vijeću Prirodno-matematičkog fakulteta da prihvati Izvještaj Komisije i da dr. sc. Tenu Božović, izabere u nastavno-naučno zvanje DOCENT za naučnu oblast „TURIZAM“ na Univerzitetu u Sarajevu-Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za geografiju - 1 izvršilac u obimu 20% nastavne norme.

U Sarajevu, 19.01.2023. godine

Komisija

Dr.sc. Ranko Mirić, vanredni profesor

Dr. sc. Amra Čaušević, vanredna profesorica

Dr. sc. Amra Banda, docentica
